

BÁO CÁO CỦA TIỂU NHÓM CÔNG TÁC NHÂN SỰ

*Chuẩn bị bởi
Tiểu Nhóm Công tác nhân sự
Diễn đàn doanh nghiệp Việt Nam*

TÓM TẮT

ĐỐI MẶT VỚI THÁCH THỨC CÔNG NGHỆ: CẢI THIỆN NĂNG SUẤT VÀ MỞ RA NHỮNG CƠ HỘI CHO NGƯỜI BỊ LOẠI TRỪ

- Chúng tôi chân thành cảm ơn sự quan tâm của chính phủ về các kiến nghị của chúng tôi về bộ luật lao động, cải cách an sinh xã hội, mức lương tối thiểu và việc thành lập một Hiệp hội Nhân sự Quốc gia.
- Công nghệ vừa loại bỏ việc làm cũ và tạo ra việc làm mới – việc nâng cao năng lực để trở thành lực lượng lao động có năng suất hơn là rất quan trọng
- Đây là vai trò của bộ phận nhân sự, những người phải tự nâng cao kỹ năng bản thân trước
- Khuyến khích đào tạo nghề và chia sẻ thông lệ/thực tiễn tốt nhất
- Yêu cầu phát triển chuyên môn thường xuyên cho việc cấp phép hành nghề sẽ thúc đẩy các khu vực then chốt
- Công nghệ là chính là giải pháp để người khuyết tật có thể thực hiện các công việc tay nghề cao

Lời đầu tiên tôi xin cảm ơn Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội về sự hợp tác chặt chẽ, liên tục với Nhóm Công tác Nhân sự và cộng đồng doanh nghiệp. Theo đó, đã có nhiều tiến bộ rất tích cực về một số chủ đề, bao gồm cập nhật về Bộ luật lao động, thảo luận về an sinh xã hội và thành lập Hiệp hội Nhân lực Quốc gia.

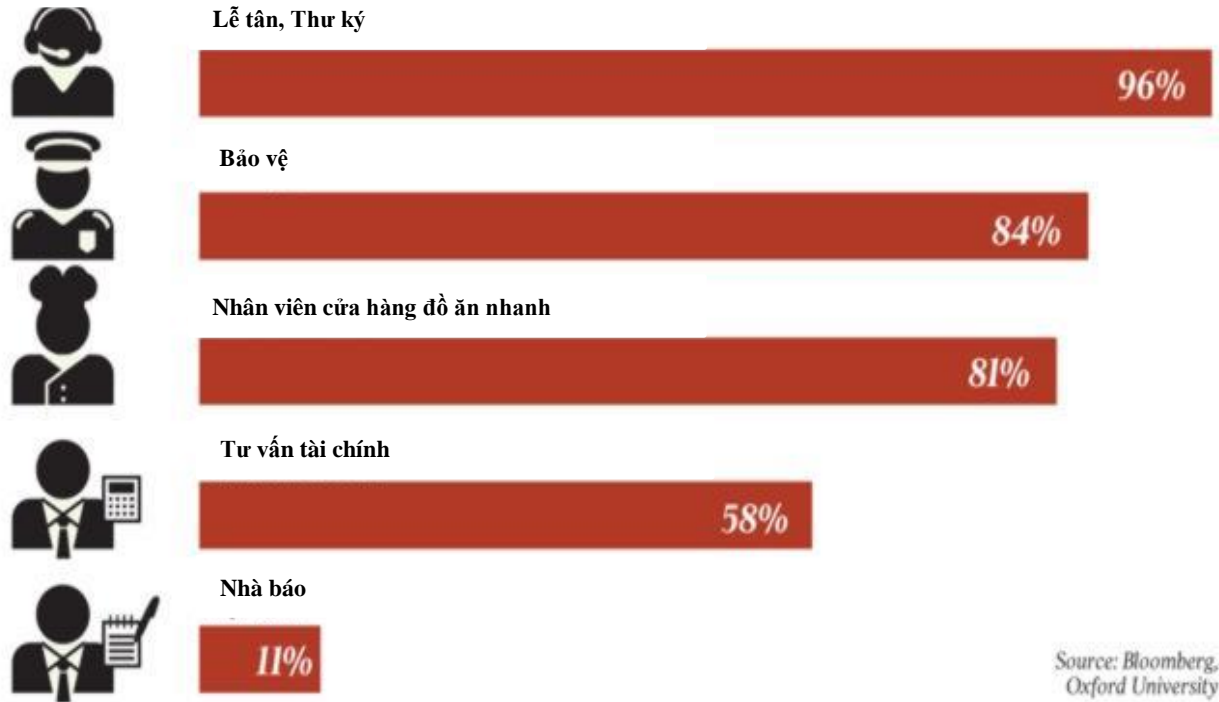
Tốc độ thay đổi của công nghệ hiện nay nhanh hơn bao giờ hết. Trong khi trước đây chúng tôi nghĩ rằng “điều này có thể xảy ra...”, thì hiện nay những điều này đang diễn ra, hàng ngày. Mỗi ngày chúng ta đều nghe về các công nghệ đột phá mới, thường với những cái tên mới mà chúng ta chưa từng nghe trước đó. Các tuần sau đó, chúng tôi lại nghe những thuật ngữ mới như “RegTech” or “Haptics” nhiều lần như chúng đã ra đời rất lâu rồi.

Tất nhiên điều này có tác động lớn và liên tiếp đến lực lượng lao động. Thế giới cũng trở nên cạnh tranh hơn, kết nối và toàn cầu hơn bao giờ hết. Nhiều loại công việc có thể dễ dàng được thực hiện bởi bất kỳ ai ở bất kỳ đâu – trong việc kinh doanh phần mềm của tôi, tôi thường có các nhà thầu làm việc tạm thời cho tôi ở Pakistan, Romania hoặc tuần trước tôi có làm việc với ngay cả người Ukraina sinh sống ở Indonesia. Miễn là họ có thể lập trình một cách nhanh chóng, hiệu quả và ở một mức giá tốt, sẽ không có sự khác biệt gì khi họ ở đâu.

Đây có thể là cơ hội để có được công việc quốc tế, hoặc là một mối đe dọa khi một người ở nước khác có thể giành công việc của bạn. Tất cả đều phụ thuộc vào hiệu quả của việc các doanh nghiệp tại Việt Nam ứng phó với thử thách này. Các doanh nghiệp cần phải chấp nhận và tiếp tục thích nghi nhanh chóng công nghệ mới. Trong khi các nhà đầu tư nước ngoài thường quen thuộc với các hoạt động kinh doanh quốc tế, đây là một cơ hội lớn cho các doanh nghiệp vừa và nhỏ trong nước hội nhập vào các chuỗi cung ứng quốc tế.

Lực lượng lao động là đối tượng chịu tác động và nhận cơ hội lớn nhất từ việc này. Tự động hoá nhanh chóng loại bỏ bất kỳ vai trò nào liên quan đến các quy trình lặp lại, thường ở vị trí văn phòng. Dịch vụ Thuê ngoài, mặc dù tương đối mới, đang được tự động hoá rất nhanh chóng, tạo ra một mối quan tâm đáng kể ở các nước như Ấn Độ & Philippin, nơi các robot đang làm những việc tương tự trong ngành sản xuất ở Việt Nam & các nơi khác. Xu hướng toàn cầu này thường có được các dự đoán như dưới đây (lưu ý rằng các nhà báo tham dự có thể yên tâm trong việc giữ công việc của họ!)

Các công việc có khả năng bị thay thế bởi trí tuệ nhân tạo

Nhưng ở đâu có những sự thay đổi, ở đó có cơ hội. Nhiều người cho rằng vì công việc “nhàm chán” là các công việc tự động, công nhân sẽ có nhiều thời gian để làm các công việc hữu ích sáng tạo hơn. Bởi nhiều công việc sẽ bị mất đi, ngày càng có nhiều công việc hiệu quả mới sử dụng “kỹ năng thế kỷ 21” được tạo ra, như:

10 kỹ năng hàng đầu

Năm 2020

1. Kỹ năng giải quyết vấn đề phức tạp
2. Tư duy phản biện
3. Tính sáng tạo
4. Quản lý con người
5. Phối hợp với người khác
6. Trí tuệ cảm xúc
7. Phán đoán và đưa ra quyết định
8. Hướng đến dịch vụ
9. Khả năng đàm phán
10. Tính linh hoạt nhận thức

Năm 2015

1. Kỹ năng giải quyết vấn đề phức tạp
2. Phối hợp với người khác
3. Quản lý con người
4. Tư duy phản biện
5. Khả năng đàm phán
6. Kiểm soát chất lượng
7. Hướng đến dịch vụ
8. Phán đoán và đưa ra quyết định
9. Lắng nghe chủ động
10. Tính sáng tạo

Nguồn: Báo cáo về Việc làm tương lai, Diễn đàn Kinh tế Thế giới (World Economic Forum)

Chúng tôi biết rằng giáo dục và đào tạo là rất quan trọng để nâng cao kỹ năng đáp ứng các yêu cầu năng suất cao hơn mới này. Nhưng đối với số lượng lớn người đã làm việc việc nâng cao kỹ năng cần được tổ chức bởi công ty của họ. Đó là trách nhiệm của bộ phận nhân sự của công ty để thực hiện điều này. Vì vậy, cụ thể thì ngành Nhân sự của Việt Nam có thể làm gì về điều này? Chính sách của Chính phủ sẽ hỗ trợ như thế nào?

Thứ nhất, bộ phận Nhân sự phải tự hiện đại hoá mình. Nếu bộ phận nhân sự chỉ là một chức năng quản trị lỗi thời giữ một vài tài liệu và chạy bảng lương, hai điều sẽ xảy ra:

- Họ sẽ bị thay thế bởi máy tính
- Họ không thể giúp doanh nghiệp của họ nâng cao năng suất lao động

Một bộ phận Nhân sự hiện đại sẽ liên tục theo dõi các kỹ năng của nhân viên theo yêu cầu của công ty họ và đưa ra các chương trình để nâng cao kỹ năng của nhân viên. Đây có thể là sự kết hợp của các khoá học đào tạo dài hạn và chia sẻ thông tin ngắn hạn hơn, thường là trực tuyến. Nghề nhân sự nói chung đang được cải thiện tại Việt Nam thông qua việc chia sẻ các thực hành tốt nhất tại các câu lạc bộ & hiệp hội nhân sự. Chúng tôi đánh giá cao sự hỗ trợ của Bộ LĐTBXH trong việc áp dụng thêm cho các doanh nghiệp vừa và nhỏ thông qua việc thành lập Hiệp hội Nhân sự Quốc gia. Điều này sẽ có tác động lớn trong việc giúp các doanh nghiệp vừa và nhỏ trong nước đạt tiêu chuẩn quốc tế để họ có thể thu hút được khách hàng quốc tế.

Khởi doanh nghiệp đầu tư nước ngoài thường đã & đang thực hiện việc nâng cao kỹ năng cho lực lượng lao động tốt nhất, nhưng Sở Kế hoạch và Đầu tư địa phương có thể hỗ trợ bằng cách cung cấp các tài liệu hướng dẫn và đào tạo có sẵn bằng tiếng Việt mà các doanh nghiệp vừa và nhỏ trong nước có thể sử dụng. Đào tạo nghề cũng rất cần thiết và cộng đồng doanh nghiệp hoan nghênh những cải cách gần đây của Bộ LĐTBXH trong lĩnh vực này.

Chính phủ có thể hỗ trợ thêm bằng cách khuyến khích văn hoá và thói quen liên tục phát triển kỹ năng để nâng cao năng suất. Một ví dụ về điều này là về việc cấp phép kế toán trưởng của Việt Nam. Tại thời điểm này, một khi người lao động đã có bằng cấp này, họ sẽ giữ nó mãi mãi, ngay cả khi kiến thức của họ về phương pháp hoặc luật mới đã lạc hậu. Ở hầu hết các quốc gia khác, để giữ bằng cấp như vậy một người phải tham dự một số giờ huấn luyện thích hợp nhất định mỗi năm. Do đó một kế toán viên công chứng ở các nước khác phải đạt được tín chỉ học tập hàng năm để duy trì trình độ của họ. Điều này thường được gọi là yêu cầu "Tiếp tục phát triển chuyên môn". Điều này có thể được khuyến khích trong một số ngành nghề để giữ Việt Nam có tính cạnh tranh và hiệu quả quốc tế nhất có thể.

Khi công nghệ loại bỏ một số công việc và tạo ra những công việc khác, sẽ có người chiến thắng và kẻ thua cuộc. Trong môi trường cạnh tranh quốc tế, sẽ có một số quốc gia làm tốt hơn các quốc gia khác. Người Việt Nam là một trong những người thông minh nhất trên thế giới nếu chúng ta nhìn vào điểm PISA (Chương trình đánh giá học sinh quốc tế). Họ có cơ hội tốt hơn để là người chiến thắng từ sự thay đổi này vì lực lượng lao động Việt Nam có tiềm năng, với sự hướng dẫn và hỗ trợ đúng đắn. Việc hướng tới năng suất hàng đầu này cần phải có một sự nỗ lực hợp tác giữa các nhà giáo dục, công ty và Chính phủ.

Tôi không chỉ nói về những gì có thể trong lý thuyết. Tôi đã làm điều này – tôi dành thời gian của mình cho một doanh nghiệp xã hội để nâng cao kỹ năng cho người khuyết tật ở lĩnh vực phần mềm. Tôi đã thành công trong việc đào tạo người khuyết tật là lập trình viên tạo ra ứng dụng điện thoại cho khách hàng trên toàn thế giới. Các doanh nghiệp tư nhân đang tập trung vào việc hỗ trợ người lao động bị loại trừ ra khỏi lực lượng lao động để đưa họ vào với một tiêu chuẩn năng suất hàng đầu. Công nghệ hỗ trợ ngày nay cho phép đưa những người ngồi xe lăn hoặc không giao tiếp được vào nhóm lực lượng lao động công nghệ cao. Nếu có nhiều công ty làm theo điều này, có

khả năng hàng triệu người khuyết tật Việt Nam sẽ trở thành một lực lượng lao động có năng suất cao, vì lợi ích của họ, của công ty họ và nền kinh tế quốc gia.

Ví dụ về lập trình viên là người khuyết tật cho thấy công nghệ có thể tăng năng suất lao động và tạo việc làm cho tất cả người Việt Nam.